Imukuppisynnytys

Lääkärikirja Duodecim 13.4.2023

Naistentautien ja synnytysten erikoislääkäri Aila Tiitinen

- Imukuppisynnytyksen aiheet
- Synnytyksen eteneminen
- Kirjallisuutta

Keskeistä

- Synnytyksen ponnistusvaihetta voidaan tarvittaessa nopeuttaa käyttämällä imukuppia.
- Imukuppisynnytyksen tärkeimmät aiheet ovat synnytyksen pysähtyminen tai uhkaava sikiön hapenpuute kohdunsuun ollessa täysin auki.
- Imukupin käyttö ei ole syntyvälle lapselle haitallista.

Päätarjonnassa (sikiön normaali asento) olevan sikiön syntymistä voidaan tarvittaessa nopeuttaa käyttämällä imukuppia. Synnytyspihtejä ei enää käytetä Suomessa.

Imukuppisynnytysten osuus on kasvanut 2000-luvun alusta lähtien. 20 vuotta aikaisemmin imukuppisynnytykseen päätyi 5,6 % synnytyksistä, kun vuonna 2020 vastaava osuus oli 9,6 %.

Imukuppisynnytyksen aiheet

Imukuppi on laite, joka kiinnittyy sikiön päähän alipaineella ja josta vetäen voidaan auttaa ponnistusvaihe loppuun ja vauvaa syntymään. Imukuppivedolla saavutetaan supistuksille tarvittava lisävoima. Lisäksi imukupin avulla voidaan osittain ohjata sikiön päätä edullisempaan asentoon.

Imukuppia käytetään silloin, kun edellytykset alatiesynnytykselle ovat olemassa ja synnytystä halutaan nopeuttaa. Synnytyksen ponnistusvaihetta voidaan imukupilla auttaa, jos äiti on väsähtänyt tai perussairauden vuoksi (esim. sydänvika) halutaan välttää kovaa ponnistamista. Imukuppia voidaan käyttää, jos epäillään sikiön voinnin heikkemistä kohdunsuun ollessa täysin auki.

Synnytyksen eteneminen

<u>Imukuppisynnytyksen</u> edellytyksenä on, että kohdunsuu on täysin auki ja että sikiön pää on laskeutunut riittävän matalalle. Ennen imukuppivetoa arvioidaan vielä lantion koon riittävyys. Usein tehdään episiotomia eli välilihan leikkaus.

Useimmiten käytetään niin kutsuttua pehmeää kuppia, jolloin veto voidaan aloittaa heti supistuksen aikana, äidin ponnistaessa. Kun vauvan pää on syntynyt, kuppi irrotetaan välittömästi ja synnytys hoidetaan normaaliin tapaan loppuun. Joskus voidaan käyttää myös niin sanottua kovaa kuppia, jolloin alipainetta pitää kehittää 6–8 minuuttia ennen sikiön synnyttämistä imukuppivedolla.

Artikkelin tunnus: dlk00871 (021.003) © 2023 Kustannus Oy Duodecim